

YOLANDE DE BEST

De eerste 100 weken na je scheiding

OPENHARTIG, AANGRIJPEND &
HERKENBAAR: 21 VROUWEN VERTELLEN

LANNOO
CAMPUS

Inhoud

Voorwoord 7

- 1 Nienke: 'Ik heb altijd gedacht dat hij wel gek op me was ...' 11
- 2 Liesbeth: 'Ik bleek veel meer te kunnen dan ik ooit had gedacht' 21
- 3 Babette: 'Ik was altijd maar bang om hem kwijt te raken' 31
- 4 Ingrid: 'Natuurlijk is de liefde niet helemaal verdwenen ... Er blijft altijd iets' 41
- 5 Féline: 'Er waren zoveel alarmbellen ... maar ik hoorde ze niet!' 51

Rouwen om je verlies 61

- 6 Paula: 'Dit scenario heb ik nooit voor mogelijk gehouden ...' 65
- 7 Florine: 'Het ergste is dat ik een groot stuk van mijn onschuld ben verloren' 77
- 8 Linda: 'Hij was door die tumor niet meer de man waar ik van hield ...' 87
- 9 Gerdien: 'Het meest pijn doet dat hij niet voor ons gevochten heeft' 99
- 10 Francesca: 'Waarom ik al die jaren gebleven ben, kan ik zelf niet verklaren' 109

Samen ouders: zo zou het moeten ... 119

- 11 Franka: 'Ik had alleen mijn spiegelbeeld nog. Toch voelde ik me opgelucht' 121
- 12 Desiree: 'Ik denk vaak: wat heeft die scheiding me nu helemaal opgeleverd?' 131

- 13 Marieke: 'Al in '98 dacht ik: als ik dit de rest van mijn leven moet volhouden ...' 141
- 14 Nathalie: 'Ik had genoeg van die stiekeme tussendoortjes met andere mannen ...' 151
- 15 Peggy: 'Ik had zelf niet eens door hoe slecht het ging ...' 161

Blijf in *shape!* 171

- 16 Rebecca: 'Ik zag niet meer wat ik had, verloor mezelf gaandeweg' 175
- 17 Hannah: 'Ik had nooit gedacht dat dit op mijn pad zou komen' 187
- 18 Julia: 'Ik weiger simpelweg te vechten met de vader van mijn kinderen!' 197
- 19 Mireille: 'Hij vond me zo'n geweldige vrouw ... maar vertrok vervolgens wel ...' 207
- 20 Sabine: 'Als ik een keertje niet zo'n zin had, waren de poppen aan het dansen ...' 217

Wees of word weer je eigen baas 227

- 21 Catelijne: 'Hoe beter het met mij ging, des te slechter werd ons huwelijk' 229

Dankwoord 239

Voorwoord

‘Doorgaan kon gewoon niet meer. Ik wilde of alleen blijven of een man met wie ik echt gelukkig kon zijn.’

Scheiden is een drastische stap, die niemand makkelijk neemt. Er gaat doorgaans een lange periode van twijfel aan vooraf waarin de partners verwoede pogingen doen om de relatie te redden. Als de knoop uiteindelijk wordt doorgesneden en ‘Ja, ik wil’ verandert in ‘Nee, ik wil niet meer’ moet ieder voor zich op de tast verder.

‘Ik had nooit gedacht dat hij zich zo tegen me zou keren.’

De eenentwintig vrouwen die in dit boek aan het woord komen, hebben allen een scheiding doorleefd. Ze zijn inmiddels honderd weken verder en vertellen over hun ervaringen voor en na de breuk. Hun verhalen zijn soms schrijnend, soms hoopgevend, maar bovenal openhartig en eerlijk.

‘Ik had geen auto, geen rijbewijs, geen baan, niks. Ik was kapot, finaal naar de kloten. Ik viel vijftien kilo af.’

Uit elkaar gaan betekent dat alle vanzelfsprekendheden wegvallen en tal van essentiële vragen zich opdringen. Wie blijft, wie vertrekt? Wat zijn de financiële consequenties? Hoe wordt de zorg voor de kinderen verdeeld? Er worden noodgedwongen, en vaak onder hevige druk, beslissingen genomen die voor lange tijd zullen gelden.

‘Ik voelde mezelf schuldig en heb me daarom alles laten welgevalen. Dat is verkeerd geweest. Als je een schuldgevoel hebt, lever je veel te veel in.’

De twee aanstaande exen moeten met elkaar overleggen, maar ‘wij’ bestaat niet meer. De man en de vrouw die ooit beloofden elkaar voor altijd lief te hebben, bevinden zich ineens tegenover elkaar in plaats van zij aan zij. Alle goede bedoelingen ten spijt kunnen de spanningen zo hoog oplopen dat de situatie escaleert.

‘Ineens had ik een advocaat, de kindbescherming en bureau jeugdzorg over de vloer. Je denkt: mij overkomt zo iets niet. Dat overkomt mensen op tv, of de burens, maar mij niet.’

Sommige vrouwen uit dit boek zijn door hun man verlaten, andere hebben zelf voor de beëindiging van hun huwelijk gekozen. Uit hun verhalen spreekt overduidelijk de behoefte om het ‘goed’ te doen, hoe moeilijk dat ook is.

‘Soms heb ik zo genoeg van die redelijkheid, dan heb ik de behoefte om compleet redeloos uit mijn dak te gaan.’

Elk jaar eindigen in Nederland meer dan 30.000 huwelijken in een scheiding. In 2013 viel mijn huwelijk binnen die statistiek. Het is nu januari 2014, ik bevind me in week zesenvijftig na de breuk. Het huwelijk heeft eenentwintig jaar geduurd. Vroeger begreep ik er weinig van, wanneer mensen na twintig jaar een einde maakten aan hun relatie. Wie het zo lang volhoudt, moet er toch makkelijk

tien of twintig jaar aan kunnen vastplakken, dacht ik. Helaas bleek de werkelijkheid anders. Ook de grootste liefde is soms niet bestand tegen de praktijk van alledag. Ondanks het gevoel van diepe verbondenheid dat ik met de vader van mijn kinderen heb, was een scheiding helaas onontkoombaar. Ik heb de verhalen van de vrouwen verslonden. Ik heb gehuiverd, me verbaasd en me gelukkig geprezen dat mijn ex en ik op goede voet met elkaar zijn gebleven, al ging dat soms met vallen en opstaan. Scheiden geeft altijd een gevoel van falen. Scheiden doet altijd pijn. Verhalen van anderen die in hetzelfde schuitje hebben gezeten, kunnen je troosten. Deze eenentwintig vrouwen hebben mij getroost. Ik ben niet alleen. Je bent nooit alleen. Complimenten voor Yolande de Best die deze vrouwen heeft opgespoord en hun verhalen optekende.

Heleen van Royen

I

Nienke: 'Ik heb altijd gedacht dat hij wel gek op me was ...'

Nienke (53) en Ruben (59) kennen elkaar negentien jaar en zijn daarvan zeventien jaar getrouwd geweest. Ze trouwden toen Nienke hoogzwanger was van Lex, inmiddels 17 jaar oud. Een kleine twee jaar geleden bekende Ruben dat hij een verhouding had met zijn (ook getrouwde) camera-assistente, een jonge moeder van 27 jaar oud. Ze was net bevalen van een zoontje. Later bleek Ruben de vader van dit jongetje te zijn. Nienke woont nu met zoon Lex nog in het oude huis, Ruben is met zijn nieuwe liefde en zoon naar elders vertrokken.

'Van mijn vriendinnen heb ik wel eens te horen gekregen dat ik altijd vriendjes heb uitgekozen die wat ongrijpbaars hadden. Of ze hadden er nog een relatie naast, of ze wilden hun vrijheid niet opgeven ... Altijd wel iets.

Ik weet niet of dat helemaal waar is, maar in ieder geval was dat met Ruben van het begin af zeker zo. Hij had een enorme behoefte aan vrijheid. Toen al. Dat was algemeen bekend. Ik herinner me nog dat een goede vriend van hem destijds tegen mij zei: "Dat gaat hij nooit opgeven voor jou." Hij had het dan ook helemaal voor elkaar. Hij woonde in een prachtige loft in Amsterdam, reisde voor

zijn werk het hele jaar door, had vriendinnen bij de vleet. Hij was populair en, onbegrijpelijk voor mij, nog vrijgezel. Ik beschreef hem wel als een echte “zonnekoning”. Niet op zijn minst in zijn werk, waar hij het echt fantastisch deed. Hij maakte prachtige documentaires, had een enorm charisma en was erg geliefd bij zijn team. En bij een groeiende schare fans.

Ondanks dat kan ik niet zeggen dat ik meteen voor hem viel. Ik heb hem voor het eerst ontmoet via een vriendin. Ik woonde in Hilversum en zij kwam met haar toenmalige vriend, die op zijn beurt Ruben had meegenomen voor een avondje stappen. Gezellig uit eten met zijn vieren. Het was een leuke avond, maar ik kan niet zeggen dat ik erg onder de indruk was van Ruben. Ik vond hem eigenlijk nogal een patser. Klaarblijkelijk vond hij mij wel leuk, want kort daarna belde hij en vroeg me mee uit. Maar ik kon niet. Ik had met moeite de hand weten te leggen op kaartjes voor de beroemde operazangeres Kiri Te Kanawa. Dat concert ging ik écht niet voor hem afzeggen. Hij was stomverbaasd, want hij ging er voetstoots van uit dat ik dat wel zou doen ... Dus niet!

Toch liet hij zich niet ontmoedigen en belde me meteen erna nog een keer. Ik kreeg een soort “offer you can’t resist”. Ik mocht zeggen wat we gingen doen: we konden daarheen vliegen of daarheen. Maakte niet uit, hij zou het regelen. Naar Zwitserland of waar ik maar wilde ...

Ik hield dat af. Al die grootdoenerij stootte me eerder af, dan dat ik het fijn vond. Ik ging pas overstag toen hij aan het eind van het gesprek zei: “Ik weet niet of je het weet, maar ik probeer alleen maar een afspraakje met je te maken ...” Dat vond ik toen zo ontwapend. Ineens had hij iets kwetsbaars. Dat kwam binnen.

Sinds die tijd gingen we wel eens samen uit. Het was niet meteen een relatie, het heeft nog een half jaar geduurd voor het aan was. Ik ben die winter nog met een andere goede vriend op wintersport geweest. En ik wist dat hij af en toe ook met vriendinnen de hort op ging. Ik dacht: dat moet ik niet hebben, en ik trok me terug. Dat trok hem juist weer aan en na een paar bewegingen van aantrekken en afstoten, raakte het echt aan.

Niet lang daarna besloten we te gaan samenwonen. We kochten een huis en waren van plan om samen een leven op te bouwen. Samenwonen, wat een grote stap. Het huis was erg mooi, maar die eerste jaren was het vooral een beetje een doorgangspek. We werkten allebei, ik was bezig een eigen bedrijf op te bouwen; we waren nog niet echt bezig met settelen. Dat kwam pas toen Lex kwam.

Moeder worden was een grote wens van mij. Ik heb kennelijk altijd heel graag een kind gewild. Dat heb ik ook tegen Ruben gezegd. Hij ging er wel in mee op zijn Rubens: “We zien wel wat ervan komt.” Hij had zelf geen fijne jeugd gehad en was bang dat hij een slechte vader zou worden. Dat benoemde hij ook. Hij ging er dus niet met hart en ziel voor. Overigens is dat voorbehoud toen Lex er eenmaal was, helemaal verdwenen. Hij is vanaf dag één stapelgek op hem geweest.

Met Lex veranderde mijn leven. Voor mij viel alles op zijn plaats. Een kind krijgen is zoiets natuurlijks, het voelde goed. En ook Ruben werd heel erg “papa”.

Tegelijkertijd hadden we behoorlijke crises. Hij ging vaak laat stappen met vrienden, reisde veel, dronk veel, reed te hard ... Ik had daar moeite mee en maakte er ruzie over. Verder veranderde ik waarschijnlijk zelf ook. Misschien dat ik te veel vadertje en moedertje wilde spelen. Ik maakte het gezellig thuis, zat te wachten met het eten ... Dat werd tenminste als zodanig gepersifleerd. Ruben kreeg het er benauwd van.

‘Typisch Ruben: altijd manoeuvreren, zich onttrekken aan bepaalde dingen.’

Ondanks dat was ik heel erg gelukkig met mijn bestaan. Mijn bedrijf groeide, ik kreeg mooie opdrachtgevers, nam mensen aan. Drie dagen per week hadden we een fijne oppas. De overige dagen waren Ruben en/of ik bij Lex thuis.

Toen Lex vier was, verhuisden we naar een echte gezinswijk. Ruben was enthousiast, maar meer ook niet. Een van de dingen die me altijd is bijgebleven, is dat hij op de dag dat we gingen ver-

huizen gewoon in bed bleef liggen. We moesten er om zes uur zijn voor de verhuizers. Hij arriveerde pas veel later en moest 's middags weer ergens heen voor zijn werk. Ik heb alles in mijn eentje moeten doen. Ik wilde geen stennis maken, mijn ouders waren erbij. Achteraf denk ik wel: dat is typisch Ruben. Dat vreemde manoeuvreren, zich onttrekken aan bepaalde dingen, dat is nooit anders geweest ...

Ik kon veel van hem hebben. Ik was ervan overtuigd dat hij er weliswaar niet altijd was omdat hij groots en meeslepend leefde, maar dat hij wel heel gek op mij was. Dat idee heb ik al die jaren eigenlijk gehouden. Ik dacht: uiteindelijk maakt het niet uit wat er gebeurt, uiteindelijk vormen wij met zijn tweetjes de basis. Een basaal vertrouwen.

En hij was een toegewijde vader. Hij zorgde twee middagen voor Lex, nam hem mee op sjouw, ging mee naar voetballen, naar judo, leerde hem van alles. Ik weet nu pas van Lex dat Ruben er ook nogal eens niet was. Dat heeft Lex uit loyaliteit nooit aan mij verteld, want hij wist dat dat spanning zou opleveren. Ruben was namelijk altijd te laat. ALTIJD. En als ik er wat van zei, werd Ruben heel boos. "Hij was er nu toch?"

Ik heb alles in het werk gesteld om die basis in stand te houden. Ruben had altijd afspraken, ik plande mijn agenda daar omheen. Ik wilde niet dat Lex alleen was, maar ik wilde Ruben ook niet te veel vastpinnen. In zijn beleving hadden we altijd ruzie, in de mijne niet. Ik weet wel dat ik dingen anders zag. Echt ruzie maakte ik niet, ik denk wel dat ik wrokkig werd. Ik voelde me niet echt gekend in de dingen die voor mij belangrijk waren. Maar ik was desondanks heel gelukkig met alles wat we wél hadden. We hadden een fijne plek, het ontbrak Lex aan niets. En mijn man was er dan misschien niet veel, maar daardoor had ik wel veel ruimte voor mezelf. Ook fijn. Dat hij er niet was, kostte me niet veel moeite. Alleen dat gevoel van die basis: daar heb ik me gruwelijk in vergist ...

De vrouw (het meisje) waar hij nu mee samenwoont, begon bij hem als manusje-van-alles. Hij vertelde wel eens wat over haar.

Ruben klaagde over iedereen, dus ook over haar. Gewoon. Ik kende haar, ze leek me een leuk, pittig ding. Ze heeft ons een keertje uitgenodigd om te komen eten. Daar ontmoette ik haar man ook. Ze waren piepjong: 22 en 23 of zo. Ik weet nog dat ik in de auto tegen Ruben zei: “Dit huwelijk gaat geen stand houden. Veel te snel gaan samenwonen, ineens een huis, samen verplichtingen, een hypotheek, de spanning was enorm.”

Later hebben we hen teruggevraagd. Zo gaat dat toch? Ik vond het wel oké, was een beetje neutraal. Op een gegeven moment hoorde ik van Ruben dat ze zwanger was. Ik weet nog dat ik tegen hem zei: “Is dat nu wel verstandig?” Ze had een heel moeilijke zwangerschap, moest naar het ziekenhuis vanwege trombose. Ruben vertelde er weleens over. Met haar dikke buik is ze ook nog op de verjaardag van Ruben geweest. Ik zocht er niets achter.

‘Ze kwam met haar dikke buik gewoon op de verjaardag van Ruben.’

Na de bevalling vond Ruben al snel dat we er langs moesten gaan. Ik zag dat niet zo zitten. Hij was er namelijk zelf al meteen na de bevalling langsgegaan, omdat het klaarblijkelijk best spannend was geweest. Ik hoefde niet zo nodig. Toch wilde hij per se dat we snel samen zouden gaan. Ik zei nog: “Joh, als ze ziek is geweest, hoeft het niet zo snel, dat is best vermoeiend in een kraambed.” Enfin, uiteindelijk zijn we toch gegaan. Ik heb mooie bloemen gekocht, kleertjes voor het kindje.

Vriendinnen kunnen daar niet over uit. “Schaamteloos, was dat!” Voor mij voelt het anders. Ik denk dat Ruben heeft gedacht dat dit wel door kon gaan. Dat hij voor zijn altruïsme om voor de andere partij te gaan zorgen door de omgeving gewaardeerd zou worden. Dat ik daarmee ook wel akkoord zou gaan. Dat hij half hier zou wonen en half daar. Dat is natuurlijk allemaal pas later gekomen, toen hij wist dat hij de vader was.

De baby is in januari geboren. In april is uitgekomen dat zij een affaire hadden gehad. Wij waren in die tijd al een poos in huwe-

lijkstherapie. Aanleiding daarvoor was geweest dat Ruben vond – en daar was ik het mee eens – dat we een gebrek hadden aan intimiteit. Aan seks, maar ook aan dingen delen. Op alle fronten dus. Toen heb ik voorgesteld om in therapie te gaan. Ruben stemde ermee in. Ik heb daar mijn ziel en zaligheid blootgelegd en al met al heeft de therapie een jaar geduurd.

Op een goede zondag gingen we samen een eindje lopen. Het was mooi weer, we hadden voor later alvast een mooi flesje wijn opengetrokken. Onderweg kwamen de ontboezemingen. Ik kan de film zo weer afdraaien. Het is een rare gewaarwording dat je

ineens bij de Esso te horen krijgt dat je man een verhouding heeft, dan bij de Albert Heijn met wie ... ga zo maar door. Hij vertelde het beetje bij beetje, niet van het kind en zo. Hij wilde vooral kwijt dat hij iets met haar had en dat hij voor haar wilde zorgen. Mijn eerste

‘Bij de Esso hoorde ik dat hij een verhouding had, bij de Albert Heijn met wie, ga zo maar door ...’

vraag was: “Ben je dan verliefd op haar?” Dat was niet zo, zei hij, maar hij hield wel van haar. Wat moest ik daarmee?

Ik geloofde het aanvankelijk niet. Ook niet dat het consequenties zou hebben. Mijn geest was traag, besepte de omvang van die dingen niet. De emoties sijpelden maar een beetje binnen. Eerst ontkende ik het, dit kon niet waar zijn. Dat heb ik lang volgehouden, hoor ik althans van andere mensen. Ik was niet eens kwaad, maar gek genoeg vooral bezorgd over hem.

Dat heb ik nog wel een beetje. Ik weet dat het raar is en vervelend, ook naar Lex toe. Ik zou in ieder geval voor mijn kind heel boos moeten zijn. Soms lijkt alles compleet bevroren.

Op dat moment wist ik nog niet alles. Ik weet nog dat we in bed lagen en ik als een soort grap zei: “Voor hetzelfde geld is het kind ook nog van jou.” Hij deed toen of hij daar zelf nog niet aan gedacht had. Hij was er niet zeker van.

Al met al was het natuurlijk een nachtmerrie. Ik heb alsnog geprobeerd om het beheersbaar te houden. Voor mezelf en voor

Lex. Ik wilde redelijk blijven, de controle niet nog meer verliezen.

Ik heb zelfs, toen eenmaal duidelijk was dat het kind inderdaad van Ruben was – ze hebben een test gedaan – voorgesteld om de baby elke veertien dagen het weekend hier te laten zijn. Ik wist het ook niet, offerde het als een soort proefballonnetje. Ik weet niet of dat in de praktijk was gelukt. Maar ik hield heel erg van mijn leven zoals het was. Ik wilde proberen het in stand te houden.

Ruben heeft dat wel eens tegen mij gezegd: “Jij hield meer van het leven dat wij leidden dan van mij.” Dat is niet zo. Het was voor mij onlosmakelijk met elkaar verbonden. Ik heb altijd gezegd: “Ik vind Ruben de leukste man die ik ken.”

Mijn voorstel werd overigens meteen van tafel geveegd. Logisch, want later bleek dat Ruben heel andere dingen in zijn hoofd had. In die tussenliggende periode zijn we nog met vrienden op vakantie geweest. Voordat we weggingen was die vaderschapstest gedaan. De uitslag zou na de vakantie volgen.

Een tijdje later vertrok hij met zijn min of meer vaste team voor nieuwe opnames. Zij was er natuurlijk bij. Toen hij terugkwam zei hij: “Het kan zo niet langer. Ik wil er ook voor hen zijn.” Dat was voor mij geen optie en ik heb gezegd: “Als dat zo is, dan moet je je spullen pakken.” Hij begreep dat niet, zei dat hij het als zijn plicht voelde om ook daar verantwoording te nemen en dat we er met elkaar wel uit zouden kunnen komen. Maar ik wist: dat gaat niet werken.

We hebben toen nog een paar weken doorgetobd. Daarna is alles op tafel gekomen. Heel moeilijk voor Lex. Hij schaamde zich voor Ruben. Vroeg zich af of het echt zijn vader was, die dit flikte. Mijn contact met mijn zoon is sinds de scheiding wel beter geworden: dat is het enige positieve.

We zijn heel close. Lex is zorgzaam, grapt dat ik maar snel een nieuwe vriend moet nemen. Probeert er voor me te zijn, me te ontlasten. Eerst wilde hij helemaal niets meer van zijn vader weten, inmiddels heeft hij wel weer contact. Maar de relatie is koel.